

CAP Les Hortes
EAP Poble-sec

PLA DE GESTIÓ DE RESIDUS

Índex

Contingut

Residus sense risc o inespecífics	3
- Grup I.....	3
- Grup II.....	4
Residus de risc o específics	4
- Grup III.....	4
- Grup IV	5
Programa de gestió intra-centre de residus sanitaris:.....	6
1.- Recollida de residus:	6
2. Transport interior i emmagatzematge:.....	8
Gestió extra-centre dels residus sanitaris.....	8

Data Creació	Autoria	Aprovat per	Data d'aprovació	Id del document
12/2024	Berta Ruiz	Gerència	12/2024	

1.- Justificació

Un residu és tot allò que queda després de l'ús d'un material i que no és susceptible de ser emprat posteriorment.

En els centres sanitaris es generen residus classificats com a perillosos i d'altres que no. Per a fer una gestió correcta d'aquests residus i de les emissions que generen s'ha establert El Pla de Gestió de Residus del CAP Les Hortes, per tal de donar resposta a una sensibilitat mediambiental i ajustar-se a la normativa i legislació de Residus Sanitaris de Catalunya.

2.- Gestió de residus

La gestió de residus del nostre centre sanitari és la identificació i aplicació de les mesures més adients, des del punt de vista de salut laboral, tècnic, econòmic i ambiental, per minimitzar, segregar, envasar, emmagatzemar, transportar i tractar tots els residus que es generen en ell. En el Cap Les Hortes, mantenint una línia de sensibilitat mediambiental, classifiquem els residus generats segons la seva composició, disposem de contenidors per a reciclatge de plàstics, de cartró i de piles.

Els residus generats a nivell sanitari tenen un caràcter més especial, donada la naturalesa de les activitats que es desenvolupen. Podem trobar residus de restes de fàrmacs, teixit humà, punxant, material mèdic quirúrgic, elements punyents, radiografies... per aquest motiu i per a garantir la protecció de la salut de les persones i la defensa del medi ambient necessiten un tractament específic

Des del punt de vista del tipus de contaminació que generen els residus es poden classificar en dues subclasses:

- Residus sense risc o inespecífics (grup I-II)
- Residus de risc o específics (grup III-IV)

Figura 1

3.- Residus sense risc o inespecífics

Els residus sense risc o inespecífics d'un centre sanitari són aquells que per les seves característiques i grau de contaminació no requereixen, a l'exterior del centre, un tractament específic ni diferent de l'aplicat als residus municipals. Entre els residus inespecífics es troben els dels grups I i II.

3.1. - Grup I

Són residus que per la seva naturalesa i composició són inerts i no especials, que no requereixen exigències especials en la seva gestió. Suposen un 50% dels residus generats al centre. Exemples: paper, plàstic, metall, vidre.

3.2.- Grup II

Són residus que per la seva naturalesa i composició són inerts i no especials, que no requereixen exigències especials en la seva gestió fora del centre, però dins del centre poden ser de risc. Està constituït per residus que deriven directament de les pràctiques i activitats sanitàries, per tant, procedeixen bàsicament d'estances en les quals es realitza

Data Creació	Autoria	Aprovat per	Data d'aprovació	Id del document
12/2024	Berta Ruiz	Gerència	12/2024	

alguna activitat assistencial: material de cures, mascaretes, guants, bates, guixos, material d'un sol ús contaminat (amb sang, secrecions o excrecions), recipients de drenatge buits, bosses buides d'orina, de sang o d'altres líquids biològics, filtres de diàlisi, material que hagi absorbit líquids biològics..., sempre que no es tracti de casos particulars inclosos en la definició del grup III.

Els estudis microbiològics que s'han realitzat demostren que el potencial patogènic d'aquests residus no representa un risc més alt per a la salut pública ni per al medi ambient que els residus municipals. El risc associat a la gestió dels residus municipals (recollida, transport i disposició) està completament acceptat; no obstant i malgrat la seguretat, la recollida de residus del grup II s'ha de fer en bosses de polietilè de galga adequada, mai inferior a 220 mg/cm² degudament acreditades pel Departament de Salut. Aquest tipus de residu suposa 40% dels residus generats en el centre sanitari.

Figura 2

4.- Residus de risc o específics

Els residus de risc o específics són els que per les seves característiques i el grau de contaminació biològica o química requereixen un tractament específic i diferenciat dels residus municipals, tant dintre com fora del centre sanitari. Entre els residus de risc o específics, s'hi troben els grups III i IV.

4.1.- Grup III

Són residus especials que requereixen l'adopció de mesures de prevenció en la manipulació, la recollida l'emmagatzematge, el transport, el tractament i la disposició del rebuig, tant dins com fora del centre sanitari, ja que poden generar un risc per a la salut laboral i pública.

En aquest grup s'inclouen: residus sanitaris infecciosos, agulles i material punxant o tallant, cultius i reserves d'agents infecciosos, vacunes vives i atenuades, sang i hemoderivats en forma líquida en recipients, residus anatòmics i residus d'animals inoculats biològicament.

El risc associat que presenten els residus del grup III és per l'exposició directa, en especial, els residus punxants o tallants, ja que poden fàcilment crear una porta d'entrada a gèrmens patògens.

L'acumulació dels residus grup III s'ha de realitzar en recipients rígids, hermètics i retolats amb l'indicatiu "residu de risc", i cal que es faci el més aviat possible, per tal d'eliminar el seu risc inherent.

Suposen un 10% de la totalitat dels residus generats al centre i cal fer una segregació molt acurada d'aquest grup de residus, ja que el seu tractament específic i diferenciat al dels residus municipals té un important cost econòmic i pot incrementar considerablement les despeses de gestió de residus.

Figura 3

4.2.- Grup IV

Són residus especials que requereixen l'adopció de mesures de prevenció en la manipulació, recollida, emmagatzematge, transport, tractament i disposició, tant dins com

Data Creació	Autoria	Aprovat per	Data d'aprovació	Id del document
12/2024	Berta Ruiz	Gerència	12/2024	

fora del centre sanitari, ja que poden generar un risc per a la salut laboral i pública. La gestió d'aquest residus està subjecta a requeriments especials des del punt de vista higiènic i mediambiental. Aquest grup inclou residus citotòxics, químics, medicaments caducats, olis minerals i sintètics, residus de laboratoris radiològics i residus radioactius. Els específics sanitaris son medicaments no aptes per a la seva administració, substàncies químiques i citotòxics. Aquests s'hauran de disposar en recipients rígids de polietilè o poliestirè d'un sol ús i hermètics, retolats amb l'indicatiu "material contaminant químicament. Citotòxic".

Figura 4

Els residus citotòxics són, fonamentalment, les restes de medicaments citotòxics i tot el material que hi ha estat en contacte. El risc inherent a aquestes substàncies és el seu potencial carcinogen, mutagènic i teratogènic. No obstant això, les investigacions encara no han deixat clar en quines circumstàncies aquests tipus de residus representen un risc per a la salut humana. Les indicacions existents apunten que, com a condició de risc real, hi cal una exposició freqüent i intensa.

Al Cap les Hortes també es generen residus no específics sanitaris, que requereixen un tractament específic per empreses degudament acreditades, com és el cas de fluorescents, piles, radiografies tòners...

5.- Gestió interna de residus al CAP Les Hortes

El Decret 27/1999, amb l'objectiu d'ordenar i controlar la gestió de residus sanitaris a Catalunya, va sistematitzar la pràctica intra-centre i la gestió extra-centre en concordança tant amb l'ordenació general de la gestió dels residus a Catalunya encomanada a la Junta de Residus, organisme adscrit al Departament de Medi Ambient, com amb les competències del Departament de Sanitat i Seguretat Social.

Aquesta gestió referida als grups II, III i IV comprèn les activitats de classificació, recollida, emmagatzematge, transport, tractament i disposició del rebuig, per tal de protegir la salut pública, la defensa del medi ambient i la preservació dels recursos naturals.

El Cap Les Hortes ha implantat i segueix els mètodes de gestió establerts, seguint el Programa General de Gestió de Residus a Catalunya aprovat per la Generalitat de Catalunya.

6.- Programa de gestió intra-centre de residus sanitaris:

És l'instrument per dur a terme les atribucions del Departament de Salut en el control de les activitats de manipulació, classificació, recollida, transport i emmagatzematge dels residus sanitaris en l'interior dels centres, serveis o establiments generadors.

El seu objectiu és millorar la seguretat i la higiene en el treball, garantir la protecció de la salut pública, la defensa del medi ambient i la preservació dels recursos naturals.

El personal sanitari és el pilar fonamental per a l'execució d'aquest programa i, per tant, cal que conegui els criteris que han de garantir una correcta gestió dels residus sanitaris.

Data Creació	Autoria	Aprovat per	Data d'aprovació	Id del document
12/2024	Berta Ruiz	Gerència	12/2024	

Funcionament:

6.1.- Recollida de residus:

Cal realitzar la segregació en l'origen, per tal de que rebin un tractament fora del centre adient, reduir al mínim la possibilitat de contaminació creuada i prevenir riscos laborals i ambientals.

Condicions d'envasament per a cada grup:

- Grup I:
 - Paper:
 - Confidencial en trituradora i recollida per empresa externa per respectar la normativa LOPD 15/1999. La recollida dels residus la realitza l'empresa Andròmines Eines Assolides E.I., SL – Empresa de reinserció.
 - No confidencial en contenidors senyalitzats i recollits pel servei de neteja del centre i l'empresa Andròmines Eines Assolides E.I., SL – Empresa de reinserció.
 - Plàstic: En contenidors senyalitzats i recollits per l'empresa Andròmines Eines Assolides E.I., SL – Empresa de reinserció. i pel servei de neteja contractat del centre.
 - Vidre: En contenidors senyalitzats i recollits pel servei de neteja contractat del centre.
 - Rebuig/orgànic: en bossa negra i recollits pel servei de neteja contractat del centre.
- Grup II:

Envasament en bossa groga de polietilè, fabricada amb material reciclat, gruix mínim de 55 micròmetres (galga 220), resistents al tancament, asèpsia en el seu interior i volum inferior a 90 litres. No es dipositaran materials punxants ni tallants.

- Grup III:

Els residus de grup III requereixen una bona gestió intra-centre, un transport i un tractament diferenciats, tant pel seu risc associat com pel cost de la seva gestió.

Tal i com disposa el Decret 27/1999 la recollida s'ha de fer en recipients rígids, estancs, opacs, amb resistència al tancament, d'asèpsia a l'interior, impermeables, volum inferior a 60 litres, color no blau (per a diferenciar-los del citotòxics) i hauran d'anar retolats amb l'indicatiu de "Residus de risc".

Al Cap les Hortes disposem de 4 models de recipients pel Grup III:

- Color groc amb volum d'un litre: per ús dels usuaris amb tractaments que requereixin tècniques amb materials punxants o tallants i per les bosses d'atenció domiciliària.
- Color groc amb volum de 5 litres: situats a les consultes de medicina
- Color groc amb volum de 10 litres: situats a les consultes d'infermeria i sala de tècniques i vitals.

Data Creació	Autoria	Aprovat per	Data d'aprovació	Id del document
12/2024	Berta Ruiz	Gerència	12/2024	

- Color negre amb volum de 60 litres: situats a sala d'extraccions, vitals i respiratori.

No s'hauran d'omplir més enllà del 75% del seu volum.

L'emmagatzematge el realitzarà el servei de neteja del centre, dipositant-lo en l'àrea destinada per aquest ús (planta baixa), i la recollida i posterior tractament la realitzarà l'empresa externa contractada Sterycycle.

o Grup IV:

Els residus citotòxics es segregaran en recipients rígids de polietilè, poliestirè o polipropilè, estancs, opacs, amb resistència al tancament, asèpsia interior, volum inferior a 60 litres, d'un sol ús, resistents als agents químics i materials perforants, de color blau i hauran d'anar retolats amb l'indicatiu "Material contaminant químicament. Citotòxics".

L'emmagatzematge el realitzarà el servei de neteja del centre, dipositant-lo en l'àrea destinada per aquest ús (planta baixa), i la recollida i posterior tractament la realitzarà l'empresa externa contractada Sterycycle.

- Medicació: El centre CAP Les Hortes no disposa de recollida de medicaments caducats. En cas de trobar-ne a les nostres instal·lacions s'entregarà a la farmàcia Díez Montes (c/Nou de la Rambla 147).

o Altres residus:

Piles: A la planta baixa del CAP disposem de contenidors per a la recollida de piles, l'empresa encarregada de la seva recollida es UTE Vilomara II.

Fluorescents: L'empresa encarregada del manteniment s'encarrega de gestionar el seu residu.

Radiografies: Es dipositaran en la sala de la UAC dins una caixa de cartró destinada a tal fi. La gestió dels residus és realitzada per la Fundació Trueta, respectant la normativa LOPD15/1999.

Tònners: Es dipositaran al magatzem en una caixa de cartró destinada a tal fi. L'empresa de gestionar aquest residu és la Fundació Trueta.

6.2.- Transport interior i emmagatzematge:

El transport dels residus sanitaris ha d'atendre a criteris de responsabilitat, agilitat, rapidesa, asèpsia, innocuïtat i seguretat.

Es transportaran al magatzem de residus, i la persona que ho realitzi durà guants resistents a les punxades i que no es puguin perforar.

Cal desinfectar els contenidors i els sistemes de transport que hagin contingut residus de risc després de cada operació.

S'han de delimitar i definir zones intermèdies d'emmagatzematge dels residus, convenientment senyalitzades, on es dipositin en espera de la recollida i trasllat cap al magatzem central.

Data Creació	Autoria	Aprovat per	Data d'aprovació	Id del document
12/2024	Berta Ruiz	Gerència	12/2024	

Els residus sanitaris procedents de centres no hospitalaris es podran emmagatzemar dins el mateix centre en funció del volum de producció i de les característiques del

residu, durant un període màxim d'un mes. El lloc d'emmagatzematge serà ventilat, espaiós, ben il·luminat, degudament senyalitzat i estarà condicionat per tal de poder-hi realitzar la desinfecció i neteja corresponents.

El magatzem s'ha de poder tancar, ha de tenir fàcil accés des de l'exterior i ha d'estar protegit de la intempèrie, de les temperatures elevades i dels animals.

Actualment els residus generats al centre s'emmagatzemen durant una setmana a la planta baixa del centre. El servei de neteja realitzarà dues vegades la recollida del Grup I i II.

7.- Gestió extra-centre dels residus sanitaris.

La tutela i vigilància de la gestió de residus portes enfora del CAP Les Hortes (transport i tractament) correspon a la Junta de Residus del Departament de Medi Ambient.

La Llei 6/1993, de 15 de juliol, (DOGG 1776, de 28 de juliol) és la reguladora dels residus i permet a Catalunya situar-se a les coordenades europees en el camp dels residus.

Com a centre productor de residus, el CAP Les Hortes té les següents responsabilitats:

Estar donats d'alta com a productors de residus, mitjançant el nostre registre al Sistema Documental de Residus (SDR), eina d'ús comú per part dels productors, transportistes i gestors de residus.

Fer servir personal transportista autoritzat per la Junta de Residus, emplenant el full de seguiment per als residus dels grups III i citotòxics.

Enviar els residus a una planta autoritzada per la Junta de Residus, disposant de la fitxa d'acceptació quan es tracti dels grups III i citotòxics. Quan es tracti de residus de grup II, seguiran el mateix camí que els residus municipals amb bosses especials.

El Grupo Sterycycle-Consenu, recull setmanalment els residus del grup III i IV generats en el centre.

El subministrament de les bosses homologades pel grup II corre a compte del CAP Les Hortes, el canvi de les quals es realitza diàriament per part del servei de neteja contractat a l'empresa NET-EXPRES

Utilitzar envasos acreditats pel Departament de Salut per a cada grup de residus. Els envasos del grup III i IV són subministrats per l'empresa Consenu. Aquesta serà l'encarregada de la recollida del material, l'entrega de nous contenidors acreditats i el tractament més adient de cada un dels residus generats en una de les dues plantes autoritzades a Catalunya. Allà s'esterilitzen mitjançant autoclau i posteriorment es trituren- compacten, moment a partir del qual ja són assimilables a residus municipals.

Els centres generadors de residus del grup III i IV tenen l'obligació de tenir al dia el Llibre de registre i control dels residus sanitaris, on consta el nom del centre generador, el del gerent, el responsable dels residus sanitaris, adreça, municipi i telèfon del centre, l'empresa de transport, el tractador i el de subministrament de bosses i recipients i observacions. El llibre conté un seguit de fulls on s'han d'enregistrar la generació de residus i la data de la recollida. L'encarregat de realitzar aquesta tasca és la responsable del pla.

Taula 1

Data Creació	Autoria	Aprovat per	Data d'aprovació	Id del document
12/2024	Berta Ruiz	Gerència	12/2024	

8.- Responsabilitats

La responsable del pla és la Berta Ruiz.

Els responsables de l'aplicació d'aquest pla correspon a tots els professionals del centre: unitat d'atenció a la ciutadania, auxiliars d'infermeria, infermeria, treball social, medicina de família i comunitària, pediatria, psicologia, serveis d'odontologia, podologia, teràpia manual i consultes externes d'especialitats: dermatologia, cardiologia, endocrinologia, digestologia, psiquiatria, neurologia i dietètica i nutrició.

9.- Mètodes d'avaluació

S'avaluarà el nombre d'incidències, el motiu d'aquests i el volum de residus generat per grups.

10.-Normativa de seguretat

- Residus de diferent grup no s'han de dipositar en un mateix recipient, segons la classificació establerta.
- És perillós dipositar material punxant i tallant a les bosses.
- No s'han de compactar mai les bosses ni els recipients.
- No s'han de traspasar els residus d'un recipient a un altre.
- No s'han de transportar les bosses obertes ni tampoc arrossegant-les per terra.
- No s'han de tornar a encapsular les agulles.
- No s'ha de remenar dins de les bosses i recipients.
- No s'han d'emplenar a vessar les bosses i recipients.
- Cal treballar sempre amb els guants posats.
- Cal netejar-se les mans amb aigua i sabó en finalitzar el treball o quan es canvia d'activitat.
- En cas de vessament d'un recipient del grup II, III o IV caldrà evacuar la zona del personal aliè a la recollida, en cas de líquid inflamable s'haurà de retirar fonts d'ignició, col·locar-se guants de nitril i empapadors per absorbir tot el líquid, abocar de nou tot el material en una bossa i dins dels contenidors i finalment, desinfectar la zona.

Figures i taules

Figura 1

Data Creació	Autoria	Aprovat per	Data d'aprovació	Id del document
12/2024	Berta Ruiz	Gerència	12/2024	

Figura 2

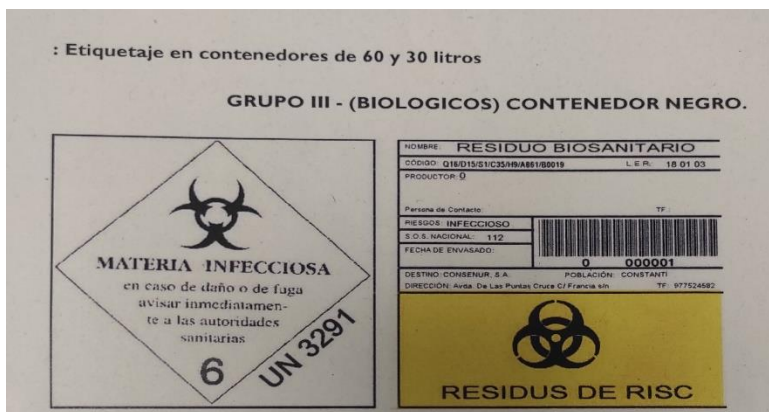

Figura 3

Figura 4

Data Creació	Autoria	Aprovat per	Data d'aprovació	Id del document
12/2024	Berta Ruiz	Gerència	12/2024	

Taula 1: Empreses externes de tractament i eliminació de residus

Residu	Empresa	Responsable circuit
Grup I no confidencial	Andromines Assolides E.I., SL – Empresa de reinserció / Net exprés	GAG /LGV
Grup I confidencial	Andromines Assolides E.I., SL – Empresa de reinserció	GAG
Grup II	Net exprés	LGV
Grup III	Consenur	BRV
Grup IV	Consenur	BRV
Cartó/paper	Andromines Assolides E.I., SL – Empresa de reinserció / Net exprés	GAG
Plàstic	Andromines Assolides E.I., SL – Empresa de reinserció / Net exprés	GAG
Tòner	Fundació Trueta	LGV
Fluorescents	Punt de reparacions	GAG
Piles	UTE Vilomara II	GAG
Radiografies	Fundació Trueta	LGV

11.- Bibliografia

Decret 27/99, de la gestió de residus sanitaris [Decreto 27 1999.pdf](https://residus.gencat.cat/ca/ambits_dactuacio/tipus_de_residu/sanitaris/Decreto_27_1999.pdf)
https://residus.gencat.cat/ca/ambits_dactuacio/tipus_de_residu/sanitaris/

Sterycicles-consenur:

https://www.stericycle.es/?gclid=Cj0KCQiA95aRBhCsARIsAC2xvfw8_I331nUKfN6QrGwTsTdCdPlvaLn-d_ewNXzy2eq9JOeaGpgctAaAoaEALw

Data Creació	Autoria	Aprovat per	Data d'aprovació	Id del document
12/2024	Berta Ruiz	Gerència	12/2024	